

KOOLIKATA

Albu valla ajaleht

Nr. 1 (193) 5. veebruar 2008

Tasuta

Allkirjastati koostööleping kolme teatriga

30. jaanuari pärastlõunal allkirjastasid Albu vald, SA A. H. Tammsaare Muuseum Vargamäel, Tallinna Linnateater, SA Rakvere Teatrimaja ja Pärnu Teater "Endla" lepingu, mille eesmärk on tuua Albu valda Kukuenoosi rehesse ja Vargamäele Eesti teatrijaloos enneolematu teatriprojekt. Koos lepinguga sai välja kuulutatud ka Tammsaare aasta. Tammsaare aasta kätkeb endas ligi 60 üritust, millest olulisim ongi teatriprojekt Vargamäe mail.

Koostöö Tallinna Linnateatriga algas valla juba 2006. aastal, kui koostöös Mart Kolditsiga valmistati ette teatriprojekti "Proffet", mis lavastati 2007. aastal Kukuenoosi rehes ning mis pälvis eelmine aasta teatrikriitikute positiivse hinnangu. Käesoleva aasta teatriprojekti peaarhitekt on Tallinna Linnateatri pealavastaja Elmo Nüganen, kellega alustati läbirääkimisi 2007. aasta suvel. Elmo Nüganen lavastab Vargamäel romaani "Tõde ja õigus" III osa, mille dramaturg on Urmas Lennuk. Seda etendust mängitakse üheksal öhtul ning esietendus on kavandatud 13. juunile algusega kell 19.

Lisaks tuuakse Tallinna Linnateatrist Vargamäele ja Kukuenoosi rehesse teised Nüganeni lavastatud etendused: "Karin. Indrek. Tõde ja õigus. 4.", mida mängitakse kolm korda ja "Tõde ja õigus. Teine osa", mida on võimalik vaadata Kukuenoosis poolmaratoni või täismaratoni osana. Tulles vastu paljude inimeste soovile, mängitakse Vargamäel sel suvel uuesti ka "Vargamäe kuningriiki" sedakorda kolmel korral. Suve tähtsaim teatrisündmus leiab aset 21. ja 22. juunil,

Andrus Eesmaa foto

Joonas Tartu Rakvere Teatrimajast, Raivo Põldmaa Tallinna Linnateatrist, Aune Suve Tammsaare muuseumist, Kalju Kertsmik Albu vallavalitsusest ja Ain Roost Pärnu Endla teatrist koostöölepingut alla kirjutamas.

mil toimub maratonetendus, mis kestab 22 tundi ja mille käigus mängitakse läbi kõik "Tõde ja õiguse" viis osa. Etendus algab 21. juuni kell 12 Kukuenoosi rehes ja lõpeb 22. juuni kell 10 Vargamäel.

Kogu teatriprojekt on pühendatud Eesti Vabariigi 90. juubelile ja A. H. Tammsaare 130. sünniaastapäevale. Ettepaneku lavastada riigi juubeliaastal Tammsaare "Tõde ja õigus" Albu mail tegi Linnateatril Eestri riik ning teatrijuhi Raivo Põldmaa hinnagul on ka nende teatrile suur väljakutse.

Leping etenduste läbiviimiseks on sõlmitud ning selle järgi on valla j

muuseumil 17 kohustust, et tagada projekti edukas kulg. Küll jätkuvad veel finantsläbirääkimised, milles on kavas kokku leppida 15. märtsiks.

Kultuuriministeerium toetab kavandit 4 miljoni krooniga. Teatrite poolelt on projektijuht Silvi Bergström ja Albu valla poolelt Kalju Kertsmik.

Albu Vallavalitsus loodab, et suur teatrisündmus leiab aktiivset külalastust ka meie valla inimeste poolt! Piletite müük algab 15. aprillil ning palume olla siin kiired otsustajad!

KALJU KERTSMIK,
Albu vallavanem

EESTI VABARIIGI AASTAPÄEVA TÄHISTAMINE

24.vebruaril

kell 11.00 – jumalateenistus Järva-Madise kirikus

kell 11.45 – mälestushetk Vabadussõja ausamba juures Järva-Madisel

kell 12.30 – kohtumine XXXI A. H. Tammsaare kirjanduspreemia laureaadi Ene Mihkelsoniga Albu mõisas

kell 14.00 – vallavanem Kalju Kertsmiku tervitus, XXXI A. H. Tammsaare nimelise Albu valla kirjanduspreemia üleandmine

KONTSERT: esinevad Birgit Õigemeel ja ansambel Noorkuu

Vallavolikogu istungil

1. Albu valla jäätmekava I lugemine. Otsustati esitada jäätmekava eelnõu kooskõlastamiseks Järvamaa Keskkonnateenistusele ja maavanemale ning korraldada eelnõu avalik väljapanek ja pärast avalikku väljapanekut avalik istung eelnõu ning eelnõu kohta laekunud ettepanekute läbivaatamiseks (vt teadet käesolevas infolehes).

2. Albu valla 2008. aasta eelarve II lugemine. Lõpetati II lugemine ning jäeti eelnõu III lugemisele.

3. Vallavanemale töötasu määramine. Vallavanema töötasu määrati 28 750 krooni kuus. Siit arvestatakse maha tulumaks. Vallavanemale töötasu määramisel arvestati eelkõige töötulemusi, töö intensiivsust ja valla arengut.

4. Volikogu liikmetele volikogu tööst osavõtu eest tasu ja volikogu ülesannete

täitmisel tehtud kulutuste eest hüvituse maksmise korra muutmine. Volikogu istungist osavõtu tasu suurendati seniselt 300 kroonilt 375 kroonini, komisjoni esimehe kuutasu ja korratasu 200 kroonilt 250 kroonini ning komisjoni liikme tasu 100 kroonilt 125 kroonini.

5. Albu valla ja EELK Järva-Madise Püha Matteuse Koguduse ühiste huvide kokkuleppe muutmine. Muudeti 19. 12. 2004 sõlmitud lepingut, et korraldada ühiselt kiriku ja pastoraadi vahelise trepi taastamine, vaadata üle vana kalmistu tseremoniaalplatsi ja varikatuse sobivus ning otsida ühiselt võimalusi valgustada kirikuesine plats pimedal ajal.

6. Albu valla koolide pedagoogide töö tasustamine. Kinnitati Albu valla koolide pedagoogide töö tasustamise alused lähtudes Vabariigi Valitsuse kehtestatud

munitsipaalkooli õpetajate palga alamääradest. Keskmiselt tõusevad õpetajate palgad kuni 22 %, kuid samas jäävad siiski alla riigi keskmisele.

7. Teenustasude kehtestamine. Kehtestati Albu Valla Rahvamajade eelarves olevate huvialaringide juhendamise, ruumide ülalpidamise ja duo iruumi kasutamise osaliseks finantseerimiseks järgmised teenustasud: (vt käesoleva infolehe viimaselt leheküljelt).

8. Loa andmine riigihanke läbiviimiseks sõiduauto ja kaubiku ostmiseks. Lubati vallavalitsusel kuulutada välja riigihanke väikekaubiku liisimiseks Toiduaidale ja sõiduauto liisimiseks vallavalitsusele. Võimaluse korral liisitakse kasutatud autod.

9. Kaarnapõllu kinnistu omandamise kohta seisukoha andmine. Peeti võimalikuks Järvaal Albu vallas Sugalepa külas asuva Kaarnapõllu kinnistu müüki Metsatervenduse osaihingule.

Vallavalitsuse istungil

8. jaanuaril

1. Interneti püsiühendusega liitumise toetuse määramine. Määrati toetus ühele taotlejale.

2. Matusetootuse määramine ja maksmine. Määrati toetus ühele taotlejale.

3. Sünnitoetuse määramine ja maksmine. Määrati sünnitoetused kolmele taotlejale.

4. Arvamuse andmine jäätmeloa taotluse kohta. Nõustuti jäätmeloa andmisega olmejäätmeveoks Resk OÜ-le.

5. Albu valla alaealiste komisjoni 2007. aasta tegevuse aruanne. Komisjoni esimees andis ülevaate (lühikokkuvõte avaldatud ka käesolevas infolehes).

6. Ehitusloa väljastamine. Väljastati OÜ-le Krive Ehitus ehitusluba Mägede külas Krive kinnistule üksikelamu ehitamiseks.

7. Geoloogilise uuringuloo taotlusele arvamuse andmine. Otsustati mitte nõustuda Tallinna Teede AS-ile geoloogilise uurimisloa andmisega, kuna Albu valla üldplaneeringu eelnõus kavandatu kohaselt ei ole Neitla karjääri ümbruses kaevandamine lubatud.

8. Kasutusloa väljastamine. Väljastati Rene Melderile kasutusluba Ahula külas Sõrmuse kinnistul asuva ehitise, Ahula juuksurisalongi kasutamiseks "Ilu- ja isikuteenust osutava ettevõtte hoone, nagu näiteks juuksuritöököda, solaarium ja saun" otstarbel.

9. Ene Niinsalule preemia maksmine. Otsustati maksta Albu Valla Toiduaidade juhatajale Ene Niinsalule 2007. aasta heade töötulemuste eest preemiat.

22. jaanuaril

1. Teenustasude kehtestamine. Esitati volikogu määruse eelnõu volikogule.

2. Albu Valla Rahvamajade ruumide kasutamise tasude määramine. Määrati Albu Valla Rahvamajade ruumide kasutamise tasud järgmiselt: (vt käesoleva infolehe viimaselt leheküljelt).

3. Koduteenuste osutamine. Otsustati osutada koduteenust ühele taotlejale.

4. Jaanuarikuu hooldajatoetuste määramine ja maksmine. Määrati hooldajatoetus 16 hooldajale.

5. Valla eelarvest sotsiaalsete toetuste määramine ja maksmine. Määrati üks tugiisiku toetus, kaks toetust meditsiinilise abivahendi laenutamiseks ja neli sotsiaalset toetust ravimite ostmiseks.

6. Eestkostete seadmiseks kohtusse pöördumine. Pöörduti Pärnu Maakohutusse avaldusega ühe isiku üle eestkostete seadmiseks ja eestkostja määramiseks.

7. Albu valla 2008. aasta eelarve projekti muudatsettepanekute läbivaatamine. Vaadati üle eelarve eelnõu muudatsettepanekud ning esitati volikogule.

8. Sillaotsa kinnistul asuva puhkemaja majutusteenuse hinna kehtestamine. Kinnitati Sillaotsa kinnistul asuva puhkemaja majutusteenuse hinnad. Järgmiselt:

1) voodikoht neljapäevast laupäevani – 200 krooni/ööpäev;

2) voodikoht pühapäevast kolmapäevani – 175 krooni/ööpäev.

9. Eluruumi üürileandmine. Anti üürile kolm vallale kuuluvat korterit.

10. Vallavalitsuse hallatavate asu-

tuste juhtide palgamäärade kindlaksmääramine. Määrati asutuste juhtide palgamäärad.

11. Jaanuarikuu toimetulekutoetuse määramine ja maksmine. Määrati toimetulekutoetus neljale taotlejale.

12. Eakate tervisetootuse määramine ja maksmine. Määrati tervisetootus neljale eakale inimesele.

13. Katastriüksuse nime ja sihtotstarbe määramine. Kinnitati Järvaal Albu vallas Seidla külas asuva TUULEVESKI kinnistu maatükile II suurusega 5,1 ha uueks nimeks VESKIPÕLLU.

14. Kaarnapõllu kinnistu omandamise kohta seisukoha andmine. Esitati volikogu otsuse eelnõu volikogule.

15. Leo Valdvee vee erikasutusloa taotluse kohta seisukoha andmine. Nõustuti Leo Valdvee vee erikasutusloa andmisega tingimusel, et veekasutaja hoidub veehaarde sanitaarkaitseala ulatuses (50 m raadiuses puurkaevust) igasugusest majandustegevusest.

16. Valgehobusemäe suusa- ja puhkekeskusele kunstlume tootmissüsteemi soetamise riigihanke korraldamine. Otsustati korraldada riigihanget avatud pakkumismenetlusena Valgehobusemäe suusa- ja puhkekeskusele kunstlume tootmissüsteemi soetamiseks.

17. Projekteerimistingimuste väljastamine. Väljastati OÜ-le Tammsaare projekteerimistingimused Albu külas Arumäe ja Arukopli kinnistule farmikompleksi ehitamiseks.

18. Albu valla koolide pedagoogide töötasustamise alused. Esitati volikogu määruse eelnõu volikogule.

19. Järva-Madise kogudusega sõlmitud koostöölepingu muutmine. Esitati volikogu otsuse eelnõu volikogule.

Muudatused sotsiaalvaldkonnas

Vanemahüvitise maksmise perioodi pikendatakse 14 kuult 18 kuuni.

Uue seaduse järgi pikendatakse vanemahüvitise maksmist uutele taotlejatele ja nende vanematele, kelle vanemahüvitise saamise õigus kestab 1. jaanuari 2008. a seisuga. Last hooldavale vanemale hüvitatakse 575 päeva eelmise kalendriaasta keskmisest töötasust. Mit-tetöötava vanema puhul pikendatakse hüvitise maksmist 14 kuult 18 kuuni.

Tähelepanu vanemad, kellel hüvitise saamise õigus lõppes **pärast 1. septembrit 2007.** Nendele vanematele lõpetati hüvitise maksmine, kuid **hakatakse seda uuesti maksta 1. jaanuarist 2008 varasemas suurus.** Vahepealse perioodi eest enne 2008. aasta jaanuari vanemahüvitist tagantjärele ei maksta. **Hüvitise saamiseks tuleb esitada uus taotlus Sotsiaalkindlustusametile.**

Tõuseb isapuhkuse hüvitis.

Töötaval isal on õigus saada kümme tööpäeva isapuhkust, siis kui ema on rasedus- ja sünnituspuhkusel, või kahe kuu jooksul pärast lapse sündi. Puhkuse eest hakkavad isad saama oma keskmist palka kuid mitte rohkem kui kolmekordset Eest keskmist brutokuupalka.

Tõuseb eestkostel ja perekonnas

hooldamisel oleva lapse toetus 1500 kroonilt 3000 kroonini.

Eestkostel ja perekonnas hooldamisel olevatele lastele makstakse ka kõiki teisi peretoetusi, millele lapsel või perel on õigus – lapsetoetust, lapsehooldustasu, koolitoetust, vanemahüvitist.

Riik hakkab seaduslikult elatist taotlevale vanemale maksta 90 päeva ulatuses elatisabi.

Elatisabi on riigi poolt makstav lühiajaline toetus lapsele, kelle vanem ei täida ülalpidamiskohustust. Elatisabi makstakse vanemale, kes taotleb kohtult elatise väljamõistmist. Elatisabi ei maksta, kui vanem taotleb teiselt vanemalt elatise suuruse muutmist.

Riik toetab elatise taotlejat elatisabiga 90 päeva ulatuses, päevamäär on 50 krooni.

Igal täiskasvanul on õigus saada riigi kulul difteeria-teetanuse vastu iga kümne aasta tagant korduvvaksiniini.

Riigi immuniseerimiskava olulise-maks muudatuseks on nüüdiseaegsete ja palju efektiivsemate vaktsiinide kasutusele võtmine.

MARET ALEV,
sotsiaal- ja haridusnõunik

Hooldekeskuse ehitamise mõte pole päevakorrast maha võetud

Albu Valla Hooldekeskus – kas unistus või reaalne tulevikuplaan?

Uue hooldekeskuse ehitamise mõte ei ole kõrvale heidetud. 2007. aastal valmis hooldekeskuse ehitusprojekt ning projekteerijad kinnitasid asendiplaani. Küll aga lükkub edasi ehitustööde algus, sest uued eurorahade taotlemise võimalused avanevad aastal 2010. Eelarveliselt kulub ehitustöödeks ligikaudu 20 miljonit krooni.

Kõik me soovime, et meie vald oleks elujõuline ja edasiliikuv, sellepärast peame väga täpselt kaaluma ressurside jagunemist. Elujõulist valda iseloomustavad noored pered, kes enne elama asumist hoolega uurivad, millised tingimused on loodud antud paikkonnas nende laste arengule, kas ei ähvarda lasteaeda või kooli sulgemisoht. Prioriteetseks osutus, pärast mitmete põhjalike arutelude läbimist, Ahula Lasteaed-Algkooli juurdeehitus. Tänu sellele paranevad meie laste senised arengutingimused ning avatakse ka söimerühm.

Kuna hooldekeskuse ehitus lükkub edasi, siis otsustas vallavalitsus 2007. aastal paremustada seni sotsiaalteenuseid osutava Ahula Sotsiaalse Varjupaiga

keskkonda. Kõikidel ruumidel vahetati aknad ning põrandad kaeti uue, hästipuhastatava materjaliga. Lisaks osteti kaasaegsed funktsionaalvoodid, mis kergendavad nii hooldustöötajate tööd kui annavad ka kliendile endale võimaluse oma asendit voodis mugavamaks teha.

Ahula Sotsiaalse Varjupaiga teenust kasutab praegu 11 inimest – 4 meie valdlast ja 7 teistest omavalitsustest. Teenuse soovijatel palun esitada kirjalik avaldus Albu Vallavalitsusele. Tungival vajaduse korral leiame alati koha oma inimese jaoks.

Siiras tänu koduvallale 2007. aastal tehtud 150 000 kr investeeringu eest, mille tulemusel paranesid nii elamis- kui töötamistingimused.

Mitmesugustele erinevatele probleemidele on alati võimalik lahendusi leida kui üksteise tegemistest hoolitakse. Kui see nii ei oleks, poleks meie väike varjupaik jõudnud oma arengus tänasesse päeva.

MARIKA TUHERM,
Ahula Sotsiaalse Varjupaiga
juhataja

Teade Albu valla jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku kohta

Vallavolikogu vaatas 31. jaanuari istungil läbi vallavalitsuse koostatud Albu valla jäätmekava eelnõu ning otsustas esitada selle kooskõlastamiseks Järvamaa Keskkonnateenistusele ja maavanemale ning korraldada eelnõu avalik väljapanek ja pärast avalikku väljapanekut avalik istung eelnõu ning eelnõu kohta laekunud ettepanekute läbivaatamiseks. Jäätmekava näol on tegemist valla arengukava osaga, mis käsitleb valla jäätmehoolduse arendamist kavandatavide eesmärgi ja eesmärkide realiseerimise vahendeid. Jäätmekava eelnõu pannakse **21. veebruarist kuni 6. märtsini 2008** avalikult välja kõigis valla raamatukogudes, valla veebilehel ja vallamajas. Jäätmekava eelnõu ja selle kohta avalikul väljapanekul tehtud ettepanekute läbivaatamiseks korraldatakse avalik väljapanek, mille toimumise aeg avaldatakse järgmises "Kodukajas".

Avaliku väljapaneku jooksul on igal õigustatud esitada jäätmekava eelnõu kohta ettepanekuid ja vastuväiteid ning avalikul istungil suuliselt avaldada arvamust. Ettepanekud ja vastuväited soovitage esitada kirjalikult Albu Valla vallavalitsuse postiaadressil või e-posti aadressile albu.vald@albu.ee. Avaliku väljapaneku ja avaliku istungi tulemused tehakse teatavaks "Kodukajas". Avaliku väljapaneku kestel ning avalikul istungil esitatud ettepanekud vaatavad üle vallavalitsus ning otsustab vajaduse korral teha jäätmekava eelnõu muutmise ettepanekud volikogule vastavalt esitatud ettepanekutele ja vastuväidetele. Täiendav informatsioon keskkonnaspetsialist Kuldar Tammikult tel 382 0500 või e-posti aadressil kuldar@albu.ee.

Ootame kõigilt aktiivset osalemist valla jäätmekava koostamisel!

KULDAR TAMMIK,
keskkonnaspetsialist

ÕNNITLEME!

"Kooliprogrammid ja õppekavad võib väljast laenata, aga inimesi, haridust ja oskusi ei müü otseteed keegi" /A. H. Tammsaare/

Tallinna Tehnikakõrgkooli lõpetas
Janek Reiljan
Tartu Tervishoiu Kõrgkooli lõpetas
Kätlin Taalkis

Albu Vallavalitsus õnnitleb tublisid lõpetajaid!

Järvamaa Aasta tegu tuli jälle Albu vallast

Teist aastat järjest võitis "Järvamaa aasta teo" tiitli Albu vald, seekord siis Valgehobusemäe suusa- ja puhkekeskuse külastuskeskuse hoonega, mis valmis eelmise aasta lõpul. "Aasta tegu 2007" kuulutati välja 25. jaanuaril Valgehobusemäe suusa- ja puhkekeskuses. Kuna Albu vald võitis ka eelmine kord selle tiitli, siis oli meie vald ka võõrustaja. Kokku oli Järvamaa Omavalitsuste Liit ja ajaleht "Järva Teataja" palunud üritusele 10 nominenti. Lisaks Albu vallale mahtusid esikolmikusse Türi noorte rullapark ja Järva-Jaani Vabadussõja amsammas. Käesolev konkurss toimus juba viiendat korda.

Albu vald sai auhinnaks tekstiilkunstnik Mari Vaaderpalli gobelääni. Siinjuures tahaksime tänada kõiki neid kümneid ja kümneid abilisi, kes on olnud abiks keskuse heakorratöödel!

Valgehobusemäe suusa- ja puhkekeskus pakub täna nii valla inimestele kui kõigile huvilistele mitmesuguseid võimalusi: seminaride korraldamise võimalust (kuni 70 inimest), valgustatud suusa- ja matakaradu, toitlustamist, ürituste korraldamist, spordivarustuse müüki ja renti, sh. suusavarustus, orienteerumise püsirada, kelgunõlva, sobivaimat kohta koolide suusatundide

Andrus Eesmaa foto

Vallavanem Kalju Kertsmik koos JOL-i tegevdirektori Krista Nurme ja "Järva Teataja" peatoimetaja Arnika Tegelmanniga auhinnavaipa uurimas.

läbiviimiseks, autoparklat koo karavan-campinguga, meeldivat looduslikku keskkonda, külastada Kõrvemaa kõrgeimas punktis asuvat vaatetorni, nautida monumentaalmaali "Hobused väljal", koolituse võimalust vabaaja ja liikumise teemadel jne. Siinjuures ongi kiirteade kõigile spordivarustuse huvilistele: ni-

melt on keskuses talvine tühjendusmüük – talispordivarustuse hinnad 15% all. Kohapeal saab maksta ka pangakaardiga!

KALJU KERTSMIK,
Valgehobusemäe suusa- ja puhkekeskuse projektijuht

Valla kirjanduspreemia Ene Mihkelsoni "Katku hauale"

Sel aastal otsustas kirjanduspreemia ürii anda preemia Ene Mihkelsoni raamatule "Katku haud"

Tekst sama raske kui Tammsaarel. Mitmekihiline, sügava alltekstiga. Probleemidest, mis on puudutanud meie kõikide suguvõsasid: metsavendlus, küüditamine jne. Romaanist tuleb välja eestlasele omane mitterääkimine, vaikselt kannatades elada. Meil ei ole kombeks küsimusi esitada. Siit ka meie mälu teema. Kui palju oleme kaotanud oma ajaloost sellepärast, et inimesed kaovad, rääkimata nendest asjadest, mida nad teavad. Hoiame suu kinni. Nii on justkui kergem elada. Raamat vajab mitmekordset lugemist, et tuumani jõuda.

Jaan Kaplinski "Seesama jõgi" ja Andrus Kivirähu "Mees, kes teadis ussisõnu" jäid napilt alla võitnud raamatule. Nii need raamatud, kui ka paljud teised on lugemist väärt. Kui teie kodusel raamaturiivil neid raamatuid ei ole, siis seadke sammud raamatukokku.

Noorte kirjanduspreemia võitjateks tunnistati Mare Laube nooremas vanuserühmas ja Renate Saluste keskmises vanuserühmas. Vanemas vanuserühmas jäi preemia välja andmata, sest ei olnud osalejaid.

Tammsaare kirjanduspreemia ürii

Kirjanduspreemiat toetas 11 annetajat

Eelmisel aastal A. H. Tammsaare nimelise Albu valla kirjanduspreemia ürii ettepanek toetada preemia väljaandmist leidis vastukaja ka valla ettevõtja ja valla elanike poolt. Lisaks Albi valla 10 000 kroonile, lisis sama suure summa Tammsaare OÜ. Neile lisaks toetasid käesoleva aasta preemia väljaandmist Edith Dravant, Age Ly Liivak, Kersti Kertsmik, Silvi Väinsalu, Valve Kanter, Tiia Kollom, Enda Trubok, Kaja Leidtorp ja allakirjutanu.

Suurimad tänud kõigile annetajatele! Tänu Teile kogunes preemiafondi kokku ligi 22 000 krooni.

KALJU KERTSMIK,
ürii esimees

Alma Teder 100

Eesti pagulaskirjanik Alma Teder sündis 1908. aasta 30. jaanuaril Albu vallas Mängissaare talus. Seega võisime koos A.H. Tammsaare 130. sünniaastapäevaga tähistada teise meie kuulsat kirjaniku 100. sünniaastapäeva.

Alma Teder sündis puusepa tütreana, pärides oma isa nime, mille ta hiljem abielludes jättis enda kirjaniku nimeks.

Keeruline elukäik viis ta aga juba seitsmeaastaselt meilt ära kaugemale. 30-ndate algul pidas näitlejaametit, aga ta tundis, et see ei ole päris temale.

Nii sai temast Tallinnas ametnik. Sellel ajal tegi ta ka esimesi katsetusi raamatu kirjutamisel. Kahjuks hävinesid esimese raamatu materjalid sõjasegaduses kahel korral. Nii ilmus esimene romaan juba paguluses – "Ilusad päevad" 1950. aastal. Sellele järgnenud romaanid olid "Elu õpilane" I-II osa (1954-1956), "Röövel ristisambal" (1961), "Üks nendest" (1966), "Külaline kodumaalt" (1983).

Alma Teder suri 27. juulil 1990 Rootsis Norrköpingis, ta maeti 1996. aastal Tallinna Metsakalmistule.

AUNE SUVE,
muuseumi juhataja

Tammsaare sünni- ja sünniaastapäevad 130.-ni välja

A. H. Tammsaare sünniaastapäeva tähistati suurejooneliselt nii tema sünnikodus kui Tallinnas Kadriorus tema viimases kodus.

Muuseumisse Tammsaare-Põhja tallu oli 30. jaanuaril kogunenud peaaegu 50 inimest, kelle ees rehetare tahmaste lagede all kuulutas Albu vallavanem Kalju Kertsmik välja „Tammsaare aasta”. Tallinna Linnateatri näitlejad Elisabet Tamm ja Veiko Tubin lugesid lõike romaanisarjast „Tõde ja õigus”, sellel korral viiendast esimeseni. Riina Roose eestlaulmisel lauldi üheskoos kirjaniku ema Ann Hanseni lemmiklaulu „Nutva tamme laul”.

Pärast väikest ülevaadet kirjaniku elust ja sünnipäevade tähistamisest tänase päevani kirjutasid koostöölepingule alla Tallinna Linnateater (Raivo Põldmaa), Rakevere Teatrimaja (Joonas Tarto), Pärnu Teater (Ain Roost), Albu Vald (Kalju Kertsmik) ja muuseum (Aune Suve). Selles lepiti kokku 2008. aasta suveteatri korraldamine. Raivo Põldmaa lubas oma sõnavõttus, et piletid on tulemas müügile aprilli keskel. Elmo Nüganen lubas aga, et kõik „Tõde ja õiguse” viis osa saavad lavastatud just siin, kirjaniku koduvallas.

Pärast väikest kosutust karaskite, kaeraküpsiste, koduõlle ja õunamahlaga kandis Koeru Rahvateater ette kirjaniku esimese trükis ilmunud (1901) jutustuse põhjal lavastuse „Mäetaguse vanad”. Nähtu läks südamesse kõigile külalistele, Elmo Nüganen käis südamest näitlejaid tänamas.

Täname kõiki, kes sellel päeval meie juures olid.

Kõiki teisi ootame aga veel sellel aastal mitmel korral muuseumisse. Jälgige vaid reklaami!

Ilusat „Tammsaare aastat”!

AUNE SUVE,
muuseumi juhataja

Koostööleping sõlmitud

25. jaanuaril sõlmisid juba kolmandat aastat koostöölepingu lisa Albu Vallavalitsus, SA A. H. Tammsaare Muuseum Vargamäel ning Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia. Leping sõlmiti Albu Mõisas V üleriigilise võistulugemise “Hansenist Tammsaareni” avamisel. Akadeemia nimel kirjutas alla direktor **Anzori Barkalaja**, muuseumi nimel juhataja **Aune Suve** ning vallavalitsuse nimel vallavanem **Kalju Kertsmik**.

Koostöölepingus kinnitati kolme osapoole 2008. aasta tegevused.

MARET ALEV

30. jaanuaril 2008 möödus 130 aastat meie armastatud kirjamehe Anton Hansen Tammsaare sünnist. Igal aastal peame meeles mitmesuguste ürituste ja ettevõtmistega kirjaniku sünnipäeva. Järgnevalt mõned huvitavad faktid, kuidas eesti rahvas ja kirjanik ise on suuremaid juubeleid tähistanud.

50. juubel – 1928

50. eluaastaks oli Tammsaare juba tuntud kirjamees. Ilmunud olid romaanid „Kõrboja peremees” ning „Tõde ja õigus” I osa”. Suur juubel kirjanikku ei vaimustanud. „Päevalehe” reporterile Harald Tammerile teatas kirjanik, et juubel olevat „kila-kola” ja pealegi polevat tal „juubelriiet”, st. ülikonda.

Pidulik juubeliaktus toimus „Estonia” kontserdisaalis 29. jaanuaril algusega kell 20. Riigitegelased ja valitsusametnikud teadsid, et Tammsaare aktusele ei tule ja ei tulnud ka nemad kohale. Kontserdisaali esimesed pingiread olid tühjad. Aktusel viibisid kirjaniku tütar ja abikaasa.

Mida siis tegi samal ajal kirjanik? Ta lahkus kodust juba hommikul kella viie paiku ja jõudis tagasi keskööl. Kuna Tammsaare pidas oma rahade kohta täpset arveraamatut, on ta teinud 29. jaanuaril järgmise sissekande: “29. pileit juubelile 85 + auto 787 + kohvik 164 + söök 90 + kinod 115 = 12,41.

Pileit juubelile oli ostenud abikaasa Käthele, autoarve tähendas arvatavasti sõitu Piritale jalutama, kohvikus ja kinos tegi juubilar hiljem lihtsalt aega parajaks. Söök 90 tähendas kirjaniku tütre arvates viibimist „Torupilli” kõrtsis. Hilistel õhtutundidel olevat kirjanik viibinud oma sõbra Rein Eliaseri juures.

Juubelipäeval 30. jaanuaril lahkus kirjanik samuti õnnitlejate kartuses kodust ning viis proua väljasõidule Kloostrimetsa. Tema äraolekul toodi koju kõige suurem kingitus üliõpilasseltsilt „Ühendus” – must massiivne kirjutuslaud. Suur raamatukapp ei saanud õigeks ajaks valmis, see toodi kohale hiljem. Hulgaliselt saadeti telegramme ja lilli. Miks kirjanik nii käitus, pole üheselt teada: kas oli ta liigselt tagasihoidlik või tahtis hoopis lisada oma isikule ka teatud salapära.

60. juubel 1938

60. juubeli tähistamisest oli kirjanikul juba raske mööda hiilida. Nii ilmusid 1938. aastal arveraamatusse harjumatud sissekanded: “veiniklaaside üür 45”, “veinid 11.00”, “viinamarjad 400 + viigid 100” “banaanidaplsnd 800” ja suitsetajatele “paberossid-sigaretid 5.00”

Kuuekümnenda aasta piduliku juubeli korraldas ametlik toimikond kaks päeva pärast sünnipäeva. Õnnitlused ja telegrammid saadeti nii kirjaniku koju kui ka “Estonia” kontserdisaali, kus kirjanik oli kohal koos abikaasaga.

2. veebruaril 1938 külastasid kirjaniku kodu Kadriorus Albu valla sekretär Juhan Parts ja volikogu liige Karl Anton. Nad andsid Tammsaarele Albu valla aukodaniku diplomi ja auaadressi ning teatasid, et täidetakse Vargamäe Andrese suur unistus: süvendatakse Jägala ehk Simisalu jõgi. Tehti ka perekonnaphoto, kus kirjutuslaua taga uudistavad auaadressi kirjanik ise, tema abikaasa ja lapsed.

Juubeli tähistamine kulmineerus kevadel, kui “Noor-Eesti” kirjastus kutsus Tammsaare Tartusse. Kirjanik viibis Tartus kolm päeva. Pidulikud koosviibimised kirjanikuga korraldasid “Noor-Eesti kirjastus” ja üliõpilasselts “Ühendus”. Tammsaare külastas ka Eest Rahva Muuseumi.

10. juunil korraldas kirjanik perele väljasõidu Järva-Madisele ausammast vaatama, samuti külastati isatalu Tammsaares.

80. sünniaastapäev – 1958

30. jaanuaril 1958 avati kirjaniku kodutalus muuseum, esialgu kirjaniku venna Augusti elumaja ülemisel korrusel väike toake. Kirjandussõpradele esitati üleskutsse annetada muuseumile kirjanikuga seotud esemeid ja raamatuid. Üleskutsse reageeriti elavalt ja muuseumile annetati hulga väärtuslike esemeid, raamatuid ja fotosid. Tegijate plaanid olid suured ja põhikompleks valmis kirjaniku 100. juubeliks.

100. sünniaastapäev – 1978

Kirjaniku 100. sünniaastapäeva tähistati suurejooneliselt. Ulatuslikud ettevalmistused algasid juba mitu aastat varem. Nende hulka kuulusid niisugused aega nõudvad tööd nagu Tammsaare kodutalu taastamine, tema majamuuseumi rajamine Tallinnas ja kirjaniku monumendi püstitamine.

Kirjastus “Eesti Raamat” andis juubeliaastal välja hulgaliselt juubeliväljaandeid: Tammsaare üksikteoseid nii eesti, vene ja võõrkeeltes, meeneid, trükiseid ja mälestusraamatuid. Tammsaaret tutvustavaid materjale saadeti kõigisse liiduvabariikidesse ja välismaale. UNESCO võttis kirjaniku juubel nende tähtpäevade hulka, mida tähistati ülemaailmselt. Juubelipidustustele kutsuti külalisi suurelt kodumaalt ja väljastpoolt NSVL-i.

Juubelipidustuste ettevalmistamist kirjaniku sünnikohas alustati juba aastal 1971.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu 1971. a. määrusega kinnitati Kõrvemaa kaitseala piirid ja eeskirjad, milles seati üheks ülesandeks kirjanik Anton Hansen-Tammsaare sünnikoha ning romaaniga "Tõde ja õigus" seotud paikade, maastikupildi, asustus- ja ehituslaadi säilitamine ning rekonstrueerimine.

Tammsaare väljamäele kerkis hulga valendavate katustega maju, majade vahele rajati roigasaiad. Simisalu voo-rele kerkis matkakodu, kus võis öömaja saada ligi 80 inimest. Ümbruse metsadesse ja rabadesse hakkasid huvilisi juhatama matkarajad.

27. detsembril 1977 avati pidulikult kirjaniku sünnitalu taastatud ja sisustatud hooned. Kohal olid tolaegsed tähtsad valitsustegelased eesotsas Vaino Väljasega.

Tammsaare juubeliaastal pandi alus tänapäeval nii populaarsetele suveteatritele Vargamäel. 17. juunil 1978 mängis Rakvere teater etendust „Vanad ja noored“, tükk mängiti kolm korda. Publikut jätkus, esimesel etendusel oli pealtvaatajaid üle tuhande, üldse külastas muuseumi juubeliaastal 32 000 inimest.

SIIRI KVELL,
muuseumi teadur

“KODUKAJA” küsib

Aastaid tagasi nägime-kuulsime palju Albu näiteringist. Olete ikka olemas ja kus asute?

Absoluutselt olemas. Pesa on meil Albu rahvamajas.

Mida teete?

Õpime, näitleme, käime väljasõit-tudel. Oleme käinud ka kursustel-koolitustel. Aprillis läheme Aravetele rahva-teatrite päevale, maikuu esineme „Vo-kirattal“. Suvel on plaanis minna Tartu-maale, kus on meil tekkimas sõprus-näitering. Soov on osaleda ka Järvamaa rahvateatrite festivalil. Märtsi lõpus on Vargamäel muuseumis üritus, kus üles astume. Märtsis saate meid kindlasti näha Albu rahvamajas ja kui hästi läheb, siis kaks korda.

Kas te ei karda, et tihedal Albu kultuurisüvel jäävad teie tegemised professionaalide varju?

Me ei kavatsegi professionaalidele konkurentsi pakkuda, vaid oleme pigem partnerid, sest kogemused näitavad, et nad suhtuvad harrastajatesse väga positiivselt.

Kas võib teid ka külla kutsuda, kui mõni tahab oma ürituse veel huvitavamaks muuta?

See on kokkuleppe küsimus. Aga oleme ootel.

On ka uued liikmed oodatud?

Kui keegi tunneb, et tal on tahtmist laval teiste ees esineda ja sealt ka midagi öelda, siis võtku ühendust tel. 511 6237.

Oli aasta 1988

Noppeid Paide rajooni 6. veebruari ajalehest "Võitlev Sõna" ja 11. veebruari "Maalehest".

Maainimene vajab ehk rohkemgi kohta, kuhu laulma, käsitööd, sporti tegema või teatrietendust-filmi vaatama tulla. Kui seda kohta on aastaid igatsetud, on ütlematagi selge, et nüüd kätte saades, peetakse vägev avapidu maha.

"Me ei kutsunud pealinnast näitlejaid," ütles Jaan Nõlve "Las omad mängivad." Ja omad mängisidki.

Tammsaare kolhoos hakkas oma klubi, kultuuri- või rahvamaja taotlema 1973. aastal. Kui paar aastat hiljem Merike Kordemetsal projekt valmis sai, loodeti lint lõigata A. H. Tammsaare 100. sünniaastapäeval. Paraku alati ilusad ja head soovid ei täitu. Lindilõikamiseni jõuti kirjaniku 110. sünniaastapäeval.

Kõigepealt koguneti klubi fuajeesse, kus nüüdsest on skulptor Ole Ehelaidi poolt kivvi raiutud Tammsaare (praegu Albu mõisas). "Meie põldudelt oleks selle tarvis suuremaidki kivimürakaid leidnud," arvas esimees.

Tammsaare kolhoos asutas kümme aastat tagasi kirjanduspreemia.

Jaan Nõlve: "Tunneme, et side kirjandusega ja selle kaudu kogu kultuuriga on meie rahval olemas. See on meie enda otsustada, keda ning missuguse töö eest 500 rublaga premeerime."

Lauriaatidest olid kohal Veera Saar, Ilmar Sikemäe ja Heino Kiik.

Veera Saar: "Ei uskunud, et tuleb aeg, mil väljamäel kasvab ilus vili. Aitäh töökatele inimestele!"

Ilmar Sikemäe: "Oleme nii vargamäelased kui tammsaarelased, see tähendab väga palju."

Heino Kiik: "Vähemalt üks eesti kodu püsib igavesti. See on Tammsaare majamuuseum."

Kes kord majandi poolt kirjanduspreemia vääriliseks tunnustatud, on seega omainimeseks tunnustatud. Teda on mõistetud, temalt oodatakse mõistmist.

Avamispäeval kustusid uues rahvamajas tuled kaugel pärast südaööd. Küllap see kena komme jääb edaspidigi püsima.

MEIE LIPP

*Kas sa mäletad
kui lipu peitsin põue
mille sahvriurgast
ükskord leidsin ma
ja siis uhke näoga lippasingi õue
et saaks semudele leidu näidata.
Oma sõbrad tahtsin kiirelt
leida üles,
kuid nad kooli olid läinud õppima
nii ma istusin seal
luitund värvid süles
aga natukene ikka
kartsin ka.
Siis mu vanaisa eemalt
metsatukast
kodupoole hakkas
vaiksel astuma
jõudis minuni siis ehmatas -
ja ruttas
minu salaleidu endal haarama.
Tema naerunägu
hetkega läks kaotsi
ja ta kulmupaari tekkis
sügav lohk...
vaiksel majja läks
jäi ukseava praokil
ja sai peidupaigaks
hoopis teine koht.
Aga kunagi ei rääkinud
me sellest
oma saladuse peitsin
vaikusse
vaid veel vanaisa hauld
mõllen kõigest
ja see mälestus on jäänd
mu mõttesse...*

Mari A.

Suurepärane suusasõit Jaak Mae karikatele halva ilma kiuste

13. jaanuar läheb kindlasti Albu valla spordiajalukku ja seda suure spordisünd-muse läbiviimisega – ilma kiuste suudeti korraldada 8. Albu suusasõit Jaak Mae karikatele.

Nagu varasematel aastatel nii tekitasid ka tänava korraldajatele meelehämmi ilm ja lumeolud. Erilise tähelepanu alla võtsime ilmajaama ennustused kaks nädalat enne võistlust, et teada saada, mis ilma lubatakse ja mida saame meie kui võistluse korraldajad teha, et võistlus ära ei jääks. Kuna ilmajaam lubas, et uue aasta algul läheb kohe külmaks ja lund samas loota pole, siis ei jäänud meil muud üle, kui kiirelt mõelda ja otustada lume tootmise võimalustele.

Võistluse juhataja ülesandeks jäi lumekahurite otsimine ja transport keskusesse ning keskuse arendusjuhi Kenneth Koosma peale väljaõpe Jõulu-mäel. Kenneth sai kiirväljaõppe Jõu-lumäel 31. detsembril ja seda lausa hi-liste õhtutundideni, et saada piisavalt kogemusi kunstlume tootmiseks.

Läbirääkimiste tulemusena oli raja-traktori käsitsemist kunstlumel nõus õpetama Otepää rajameister Assar Kütt, kes oli ise terve päev 6. jaanuaril Valge-hobusemäel, et anda head nõu, kuidas kunstlumest teha hea suusarada.

Kaks nädalat enne võistlust olid korraldajatele väga tihedad ja tõised. Tööpäevad venisid 12-tunnisteks ning eriti suured kohustused olid veel kõigil abiteenistuste juhtidel, et tagada võistluse heatasemeline läbiviimine.

Võistluspäeva hommikul võisid kõik korraldajad tõdeda, et suurvõistlus toi-mub ilmaoludele vaatamata – võistlus-päev ise pakkus nii päikest, lõrtsi kui vihma. Võisteldi 1,5 km suusrajal ning võistlusele oli registreerinud rekordarv sportlasi – lapsi ja harrastajaid 165 ning FIS võistlusele 35 mees- ja 10 nais-sportlast. Võistluspäev oli väga põnev ja nauditav kõigile neile ligi 1500 inime-sele, kes olid tulnud osa saada suurest suusasõidust.

Naiste võistluse võitis norralanna Ingri Aunet Tyldum, Manuela Henkeli (Saksamaa) ja Kaili Sirge ees.

Meestest olid kolm paremat: Andrus Veerpalu, Jon Kristian Dahl Norrast ja Odd-Björn Hjelmset Norrast. Jaak Mae kaotas kolmandale kohale ainult 0,8 sekundiga ja saavutas neljanda koha.

Kõiki tulemusi on võimalik näha aadressil www.suusaliit.ee

Päevale lisas emotsione legendaarne suusakuulsus Juha Mieto, kes andis las-testardid ning osales ise ka harrastajate võistlusel. Lumepuudusel pidime kah-juks ära jätma lumelaudurite demonstrat-sioonesinemised.

Võistlust toetas ligi 40 firmat ja asutust, kellele suur täna. **Albu vallast toetasid võistlust Vend Valmar OÜ, FIE Ilmar Lomp, Niinsalu OÜ, Tammsaare OÜ, Kalju Kerstmik, Pakpoord OÜ, Ahula Lambakasvatus.**

Siinjuures tahaksin tänada **Jaak Maed**, kes oli mulle suureks abiks võistluse ettevalmistamisel ja tippsportlaste toomisel Valgehobusemäele. Tänu ka **Marko Kantanevale**, kelle abiga õnnestus meile tuua suusakuulsus Juha Mieto.

Meie korraldusmeeskond on läbi eri-nevate aastate saanud suure kogemuse ja ka nüüd olid nad suurepärased nii võistluse ettevalmistamisel kui läbiviimisel. Suured tänud kõigile abilistele: **Kenneth Koosma, Ahto Matvejev, Märt Liivak, Margus Vellamaa, Toivo Suve, Reigo Kalmaru, Arvi Rohusaar, Mati ja Silver Mäe, Mairold Niinsalu, Enn Sults, Aksel Jalakas, Leho Rohtla, Timo Kuusemaa, Jaak Parker, Ene Ott, Külli ja Kätlin Taalkis, Maret Alev, Taemar Pai, Merike Nuiamäe, Ahti Randmere, Eduard Ubaleht, Ivi Madisson, Tiia Mänd, Inge Kuuse-maa, Marika Tamtik, Kersti Liivak, Katrin Keerd, Kuldar Tammik, Valdu**

Naistest võidutsesid norralanna Ingri Aunet Tyldum (I), sakslanna Manuela Henkel (II) ja eestlanna Kaili Sirge (III).

Meestest tegid kiiremat sõitu Andrus Veerpalu (I) ning, norralased Jon Kristian Dahl (II) ja Odd-Björn Hjelmset (III).

Konrad, Mario ja Marko Uus, Helen Sopp, Reelika Pedason, Kristo Tam-salu, Riho Raha, Hirvo Rannu, Kaja Leidtorp, Ahti Uppin, Maris Võro, Claire Miljukova, Kaari Tamtik, Mar-ge Mikson, Merle Martinson, Diana Kuusemaa, Daili Kuusemaa, Malle ja Ilmar Lomp, Kersti Kertsmik, Ülle Bürkland, Hanno Luuk, Üleri Salmu, Vahur Lundvee, Merike Kernu, Maiu Mäe, Margus Allak, Anneli Piik, Eha Kuznetsov, Kerli Väisanen ja Ene Niinsalu, Ülle Nork, Merike Kauge, Elina Kanrgumägi, Ingrid Allikas, Siiri Parker, Martin Niinsalu ja Siim Süld. Kokku ligi 70 abilist!

Kohtumiseni 9. Albu suusasõidul Jaak Mae karikatele!

Lõpetuseks tahaks öelda, et kunst-lume tegemine tasus ennast ära, sest 1,5 km pikkune suusarada on tänaseni olemas ja kasutatav vaatamata sellele, et kuu jooksul on palju vihma sadanud. Kunstlumi on sellise koostisega, et tal-vine vihm ja sula ei sulata seda nii nagu tavalist lund. Tore on näha, et väga paljud meie valla inimesed kasutavad hoolega seda rada suusamõnude nautimiseks!

Jaak Mae võistluse eelarve oli kokku 390 000 krooni, millest sponsorid ja toetajad annetasid ligi 350 000 krooni.

KALJU KERTSMIK,
võistluse juhataja
Fotod: Rauno Volmar / EPL

Jäätmete sorteerimisest

Rõõm on tõdeda, et vallahahvas on hakanud prügi sorteerima. Kui eelmisel aastal täitusid Ahula ja Kaalepi 2,5m³ pakendikonteinerid pooleteise kuuga, siis nüüd peame laskma neid tühjendada üle nädala. Pakendite sorteerimisega ei saa rahule jääda Albu külas (Männi), kus ei suudeta isegi kuu jooksul 0,8m³ konteinerit täita. Siit võime teha järelduse, et pakend põletatakse või visatakse rohelistesse sega-olmejäätmete konteinerisse. Albu (Männi) külaelanikele teadmiseks, et sinna jääb esialgu üks pakendikonteiner maja nr 8 juurde. Hajaküladest on eriti agaralt hakanud jäätmeid sorteerima Peedu ja Orgmetsa.

Tuletan veelkord meelde, kus asuvad pakendi- ja papikonteinerid.

KOLLASED PAKENDIKONTEINERID: Järva-Madise bussipeatus, Ahula prügikonteineri kõrval, Kaalepis ja Albus Sakke poe juures. Aasta algul lisandusid mitmesse külla uued **kollased pakendikonteinerid:** Peedu külla vana kaalumaja kõrvale, Orgmetsa külla vana teeristi juurde, Albu külla maja nr. 8 juurde, Mägede külla Valgehobusemäe keskuse parklasse

SINISED PABERI- JA PAPIKONTEINERID: Ahula prügikonteinerite kõrval, Albu maja nr. 8 juures ja aastavahetusel **lisandus** Kaalepi prügikonteineri kõrvale.

Tähelepanu! Kuna nende kahe konteineri tühjendamine ja äravedu on tasuta, siis võivad kõikide naabekülade elanikud neisse konteineritesse tuua tasuta oma paberi-, papi- ja pakendijäätmed.

Praegu ei ole teada, millal tulevad Ahula, Kaalepi ja Albu külla biojäätmete konteinerid.

Kui mõni küla soovib veel pakendikonteinerit, siis andke mulle teada tel. 55 33 988

KULDAR TAMMIK,
keskkonnaspetsialist

JAP on piirkonna arengu initsiaator

MTÜ Järva Arengu Partnerid (JAP) on asutatud 19. mail 2006. JAP eesmärgiline tegevus on:

- * Kohaliku elu arendamine, tegevuspiirkonna elanike heaolu suurendamine ja elukeskkonna parandamine;
- * Maaelu säilimisele ja taaselustamisele, tasakaalustatud ning säästvate arengule kaasaaitamine;
- * Sotsiaalse sidususe suurendamine, maamajanduse ja tööhõive eelduste arendamine.

MTÜ ühendas selle loomise hetkel Albu, Järva-Jaani, Koeru, Kareda, Koigi, Roosna-Alliku ja Paide valla omavalitsusi, ettevõtjaid ja vabaihendusi. Novembrist 2007 kuulub JAP liikmete hulka Kõue vald Harjumaalt.

Eespool toodud omavalitsuste haldusterritooriumid moodustavad MTÜ Järva Arengu Partnerid **tegevuspiirkonna**.

JAP tegevus käivitub läbi erinevaid sihtrühmi ja sektoreid siduva, avalikku huvi ning kohalikku initsiatiivi toetava koostöövõrgustiku. Seda on kinnitanud MTÜ loomisel osalenud partnerid – kohalike omavalitsuste, ettevõtjate ning kodanikeühenduste esindajad.

2008. aasta esimesel poolaastal valmib arengustrateegia, mille koostamisel on võimalus kaasa rääkida strateegiaseminaridel ja töörühmades.

Planeeritud on ka kolm koolitust. Kogukonnaliidrite koolitus vabaihenduste juhtidele ja tulevastele juhtidele. Ettevõtjatele on planeeritud turunduskoolitus ning kõigile asjast huvitatutele projektijuhtimise koolitus.

Strateegia valmides hakatakse selles märgitud eesmärgid ja tegevusi ellu viima, milleks delegeeritakse organisatsioonile suur hulk juhtimisülesandeid (nt projektivalik, hindamiskohustused). Aastatel 2009–2013 on võimalus kohalike projektide elluviimiseks taotleda toetust LEADER programmist, kusjuures otsustame ise JAP tegevuspiirkonnas, milliseid projekte toetada ja üheskoos piirkonda arendada. Eriti oluline on, et kõik tänased vajadused ja soovid saaksid strateegias kirjeldatud.

Hea Albu valla rahvas. Kutsume Teid MTÜ Järva Arengu
Partnerid (JAP)

**INFOPÄEVALE Albu vallamajas reedel, 8. veebruaril kell
11.00.**

Tutvustame 2008. aasta tegevusi ning osalusvõimalusi koolitustel ja seminaridel, samuti LEADER programmi tulevikuplaane.

Ootame infopäevale kodukandi arengust huvitatud ettevõtjaid ja vabaihenduste esindajaid.

JAP Juhatusel nimel
Malle Rooba

MTÜ JÄRVA ARENGU PARTNERID

Esimene koolitus Valgehobusemäe suusa- ja puhkekeskuses

Esimene koolitus Valgehobusemäe suusa- ja puhkekeskuses oli organiseeritud Albu valla turismindusega tegelevatele inimestele – giididele, toitlustajatele, kultuuri-, raamatukogu-, kiriku-, valla- ja muuseumitöötajatele.

Koolitus oli suunatud turismitoote teadlikkuse ning teeninduskvaliteedi tõstmisele.

Huvitavaid loenguid, ajurünnakuid ja rühmatöid pakkusid TÜ Pärnu kolled'i lektorid Tiina Viin ja Liis Meeras 12 tunni ulatusel 3. ja 4. jaanuaril.

Koolituse käigus süvenes teadmine, et teenindus on kunst ja paljude uute teenindusliikide puhul peab seda õppima. Defineerides turismitoodet ei saanud kõrvale jätta ei reisi

kavandamist, transporti, majutust, toitlustust, reisiteenuseid, üritusi, osalemist harrastustegevustes ja paljut muudki.

Tähtis pole üksnes see, mida külastaja saab, vaid ka see, kuidas ta saab ning külastuselamust mõjutab ka koha maine. Ainult läbi meie enda õige käitumise saame esile kutsuda parimat käitumist klientide poolt.

Täna kõigi kursustel osalenute nimel Albu valda värskendava koolituse eest ning Albu Valla Toiduaita maitsvate lõunate eest!

ÕILE KALME,
Albu mõisa giid

Suur seiklusspordi üritus Valgehobusemäel

Pühapäeval, 27. jaanuaril, toimus Albu vallas Valgehobusemäe uues suusakeskuses selle talve esimene suurem rahvasspordiüritus seiklusspordivõistluse ACG Winter Xdream 4 näd. 194 kolmeliikmelise võistkonna ehk 582 Lätist, Rootsi, Soomest ja Eestist pärit osaleja eesmärgiks oli läbida Lõuna-Kõrvemaa, Mägede küla ja Jäneda piirkonna, mägedesse ja soodesse paigutatud 22 kontrollpunkti. Lisaks sellele tuli tõusta ja laskuda armeesuuskadel järsust nõlvast ning ronida Põhja-Eesti ühte kõrgemasse vaatetorni.

Kui suvistel seiklusspordi etappidel on kindlaksmääratud alad (jooks, ratas, kanuu, rulluisik ja kõieharjutused) ning järjekord, siis talvise võistluse eripäraks on liikumisviisi vaba valik. Selleaastase võistluse eripäraks võrreldes eelmiste aastate võistlustega Otepääl ja Haanjas oli ilmast (tunduvalt vähem lund) tulenevalt erinevate liikumisviiside suhteline võrdsus. Stardis oli nii suuskadega,

jalgisi kui ka ratastel liikujaid. Edukaimaks said taaskord jooksjad, kuigi teatud rajaosadel oli kindlasti kasulik liikuda ratastega. Distanti ratastega läbinute jaoks kujunesid õrna jääkaanega ja mättalistes soodes kulgenud lõigud saatuslikuks. Oleks aga viimaste päevadega lisandunud lund oleksid olnud edukad ka suusatajad. Eks nad jäävad ootama järgmist aastat...

Parima tulemuse saavutas võistkond Sportland Outdoor Team koosseisus Rain ja Silver Eensaar ning Andreas Kraas ajaga 3:07:12, kes kordas oma eelmise aasta triumfi. Erinevatest suundadest finishile lähenedes edestasid nad napilt (42 sekundiga) seiklusspordi maailmameistri Petri Forsmani poolt juhitud Soome võistkonda Multisport.fi. Kolmandale kohale ligikaudu 25 km rajal tuli Eesti orienteerumiskoondise liidritest koosnev Tirijad (Olle Kärner, Erkki Aadli ja Kristo Reinsalu). Parim rattaid eelistanud võistkond Team Craft (Tim-

mo ja Lauri Tammemäe ning Sander Vaher) saavutas 4. koha. Viimane Kõrve-maa laantest saabunud võistkond saabus õhtupimeduses.

1. Sportland Outdoor Team (Rain ja Silver Eensaar, Andreas Kraas) – **22KP,3:07:12;**

2. Team Multisport.fi (FIN) (Petri Forsman, Janne Mononen, Eero Jäppinen) – **22KP,3:07:59;**

3. Tirijad (Olle Kärner, Erkki Aadli, Kristo Reinsalu) – **22KP,3:09:18;**

5. Xadventure.ee – parim segavõistkond (Maret Vaher, Andres Hiimäe, Taavi Palo) – **22KP,3:25:01;**

16. ISC Team – parim naiskond (Elo Saue, Jaana Kink, Viivi-Anne Soots) – **22KP,4:09:45.**

Suvine seiklusspordi hooaeg algab Hansapank Xdream sarja esimese etapiga Kloogal 27. aprillil. Protokollid, pildid ja täpsem info: www.xdream.ee.

SK XDREAM
Jarek Jõepera fotod

Võidukas Sportland Outdoor Team.

Parim jalgrattaid eelistanud Team Craft jäi neljandaks.

Rahvamatk – hea elamuse võimalus

26. jaanuar 2008. Mis päev oli 26. jaanuar? Üks igati tore ja rõõmus päev, mil sai matkariidid selga tõmmatud ja rahvamatkale mindud. Seekord toimus rahvamatk juba 28-ndat korda. Hoolimata sombusest hommikupoolikust oli rahvast ka sellel aastal palju.

Taustaks mängimas muusika, käis vallamaja juures vilgas tegevus. Kes ostis toidutalongi, kes mängis lumesõda, kes registreeris ennast nimekirja jne. Selle aasta uuendusena oli võimalik valida kahe registreerimisgrupi vahel. Kas minna rahvamatkajate nimekirja ja saada matka lõpus tempel jänkukesega kaardile või liituda tervisliku liikumise sihtgrupiga? Olles oma vali-

kud teinud, jäi oodata stardipauku ja liikuma hakata: kes keppidega, kes ilma.

Kes ei mallanud starti oodata, hakkas liikuma varem. Nii ka meie. Kuna selt-konnas oli väiksem matkasell ka kaasas, üritasime niimoodi aega võita. Tee peal saime ülesannete täitmise eest mõned kommid suhu pista ja Vargamäel sooja teed juua. Päike pistis ka oma nina pilve tagant välja ja nii see matk sujus kuni Simisaluni, kus ootas ees valla maskott Summi, meie tubli templitüdruk Marge, soe supp, mängud ja auhinnad.

Kes sai kaardile viienda templi, sellele võis loosiõnn naeratada. Jagati välja ka kaks peaauhinda – Sportlandi

500-kroonised kinkekaardid.

Teise sihtgrupiga liitujaid ootasid ees samuti auhinnad, mida jagati registree-rimisnumbri järgi. Auhinnad jagatud, hakkasidki bussid rahvast kodu poole sõidutama.

Mina usun, et iga inimene, nii väike kui suur, kes vähegi viitsis ennast sel päeval kodust välja vedada, jäi sellega igati rahule. Uued üritajad, kes matkasid sel aastal esimest korda, said kindlasti matkapisiku külge ja tulevad järgnevatel aastatel üha uuesti ja uuesti. Mina käisin sellel aastal oma perega juba 10-ndat korda ja loodan ka edaspidi käia: kas keppidega või ilma, seda näitab aeg.

Kokku oli matkajaid üle 450.

PÄIKEST TEILE KÕIGILE!

Staa ikas matkasell Ülle

Õnnitleme!

Elmar Prank	85
Hilja-Pauline Luur	79
Virve Laube	77
Elvi Tamlak	76
Hellart Aun	75
Milvi Sepp	73
Jaanus Bötter	73
Zinaida Volkova	72
Helge Stamm	72
Sale Lillepalu	71
Ain Aspari	71
Helmi Suve	70
Arvi Härm	70
Enn Kütismaa	65
Maire Valdaru	65
Teresa Bujankina	60
Vello Niinsalu	60

UUS VALLAKODANIK

KERLI KLEITSMAN
27. detsember 2007

Õnnitleme vanemaid!

Head Albu Valla Rahvamajade külastajad!

Kuna rahvamajade teenustasusid ei ole kaheksa aastat muudetud, siis uuel aastal on tõstetud kuupiletite ja rahvamajade rendihindasid.

Uued hinnad hakkavad kehtima alates 1. märtsist:

kuupilet täiskasvanule 50 krooni,

kuupilet õpilasele 20 krooni,

kuupilet perele 100 krooni,

ühekorndne ringitasu, spordisaali või duo iruumi kasutamine 25 krooni.

1. Perekorndlike sündmuste tähistamine:

·vallaelanikele 500 kr/ööpäev

·teistele 700 kr/ööpäev

2. Peiede pidamine:

·vallaelanikele tasuta,

·teistele 300 kr.

3. Punktides 1 ja 2 nimetatata juhudel 70 kr/h.

Palume mõistavat suhtumist.

Rahvamajad ootavad teid!

MALLE LOMP,

**Albu Valla Rahvamajade
juhataja**

No nii, lumi sai tellitud ja on teine juba äraagi jõudnud sulada. Üks portsuke peaks-võiks ju veel tulla... Mida meil sel talvel veel olnud ei ole? Krõbedat pakast! vot üks tõeliselt külm talveilm kulub kohe kindlasti ära. Vastlasõidud vajavad ka ära toimetamist. Ja siis hakame juba koos kevadesse hüüdma. Olge siis toimekad, hääd albukad!

Lehetoimkond

©Kuulutused © Teated © Reklaam

TÄNAME!

Albu vald tänab RUTH VAASI Selectist, kes mitu korda on aidanud tasuta meie inimesi uute riiete ning jalanõudega.

Ümberkorraldused perearsti töös

Alates 28. jaanuarist on perearsti ja pereõdede vastuvõtuajad järgmised:

Ahula maja nr 17-14 (uus praksise asukoht)

E 15.00 – 17.00 perearst Ülle Bürkland

T 8.00 – 13.30 pereõde Olga Krabi

K 8.00 – 13.30 pereõde Olga Krabi

N 8.00 – 14.00 perearst Ülle Bürkland

Kontakttelefon 38 20 641

Albu

E 9.00 – 13.00

T 9.00 – 12.00 pereõde Marika Luisk
Koolilaste, rasedate

profülaktilised vastuvõtud

K 9.00 – 13.00

N 14.00 – 17.00 pereõde Marika Luisk

R 9.00 – 13.00

Kontakttelefonid 38 37 721;
5176395.

Palun jälgida vastuvõtuaegu!

Vastuvõtule tulles kaasa võtta isikuttõendav dokument.

Perearst Ülle Bürkland

Müüa uued rullsuusad (1600.-) ja tume väga heas korras lastekäru ROAN HUGO (talve- ja suvekäru koos). Sobib nii poisile kui tüdrukule (1800.-). Tel. 5127245

Meie hulgast lahkus

HILLAR BIRK

73402 Albu

Kontaktisikud: MARGE MIKSON,

ENE OTT kodukaja@albu.ee

Layout & trükk (Tell. 25)

OÜ MULTIPRESS, Paide, Rüütli 2

Jõuluaeg Kaalepis

Olenemata ilmataadi meeleolust tulid jõulud ja jõulutunne ikka. Sel aastal veidi teisiti kui eelmistel aastatel.

Esimesel advendil meisterdasime kaarte. Sel aastal olid materjaliks värvilised liivad ja palju kuivatatud lilli. Peale lõunat, kui hakkas veidi pimenema, oli külarahvas kutsutud õue, kus süütasime oma jõulupuul küünlad akordionimängu saatel. Tulede eest kuusel, mis põlesid kogu jõuluaja, tänane onu Reinu ja tädi Tiinat.

Teisel advendil olid meile appi tulnud ka tädi Heli ja tädi Sirla. Lauale sai kallatud hunnik väikesi kive ja kastaneid. Suvele mõeldes said nendest väga omanäolised lepatriinud. Väikesed maalijad ei saanud kõiki lepatriinusid endale, sest oli kokku lepitud ,et igaüks annab mõne neist ka tädi Maiule. Need kingitakse aasta jooksul meie küla üle 70 aastastele elanikele nende sünnipäevadel. Tänaseks on juba esimesed lepatriinud uue kodu leidnud.

Kolmandal advendil oli meid koos veidi vähem, sest palju lapsi oli laevareisil. Seekord olid käigus tainarullid ja piparkoogivormid. Lahke tädi Tiina küpsetas meie piparkoogid valmis ja siis hakkas kaunistamine. Kui piparkoogid ja väiksemad lapsedki olid kaunistatud, tuli jälle tädi Maiu oma osa küsima. Kuna õhtul oli külatuppa oodata Ahula

muusikaõpetajat koos lastega meile esinema, loovutasid lapsed ilusamad piparkoogid õhtuseks näksimiseks.

Neljandal advendil oli meil aga seekord kavas jõululaat ja näidend jõulupuu all. Laadal kauplesid lapsed omavalmistatud jõuluehete ja küpsetistega. Pakuti ka verivorsti ja kuuma teed, mängis jõulumuusika. Sai osta kindaid, sokke ja kartulikorve. Oli ka üks väga kena õlasall meie kaupluse juhatajalt, mille müügitulu annetas ta külakassasse.

Onu Kaupo oli välja pannud enda meisterdatud jõuluvana majakese, mille ta kinkis Siimusti lastekodule. Majakese viisime neile 24. detsembril koos ravi- miostmiseks kogutud annetustega. Siinkohal tänan kõiki, kes annetasid.

Laada lõppedes oligi aeg käes etendus vaadata. See oli meile esimene kord näidendit õppida ja esitada. Idee tuli tädi Tiinalt, kes ka tegi proovid ja kostüümid koos tädi Sirllega. Õue kuuse juurde sai üles seatud eesriided ja mõned dekoratsioonid nagu torn, voodi, aken. Osalejaid oli vanuses 3–20. Vahepeal tundus et lava taga on lõbusam kui pealvaatajatel, sest igasuguseid viperusi juhtus.

Etendus lõppes sellega, et ATV-ga sõitis kohale jõuluvana koos kopsaka kingikotiga, kus oli meelepärast nii suurtele kui väikestele.

Kaalepi küla seltsing